

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antiquae Lectionis Tomus ...

In Qvo Plvra Qvam XX. Antiqua monumenta, nunquam edita

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1602

XII. Quid Responderit Qværentibus ab eo causas, tot ab eo monasteriorum
constructorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64160](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64160)

rore *Adelheyde*, cum sexaginta mansis *Ecclesiæ* *Babergen*si donatum suscepit; circumiacentia vero *Ecclesiæ* cellæ emit bona ducentis septuaginta quinque; marcis, cum ministerialibus, scilicet agris, siluis, & pratis, pascuis, ac molendinis, & cum utilitate ac iure, quo *CHVNO* dux idem prædium noscitur habuisse. *VEZZERA* autem *GOTEBOL*DVS Comes ædificare inchoauerat, quam *Episcopus* ab eo sibi datam suscipiens suis eam promouit impensis. Quinta ei cella fuit in *Episcopio* *Herbipolensi*, *Tuckelshausen* in pago *Tullenest*. Atque si quod verum est, fateri liceat, sextam illi *Tuckelshausen* in eodem *Episcopio* annumerare debemus. huius enim constructores, dum eius promotioni minus sufficerent, scientes *Episcopum* talium rerum studiosissimum, ut eius opitulatione locus promoueretur, ipsius hunc titulo ascripserunt, atque; ut eum *Babergen*si *Ecclesiæ* omni iure firmarent coram idoneis testibus promiserunt. Hac igitur conditione multa eidem loco impendit. Hæc de cellis & monasterijs eius dicta sufficiant.

Tuckelshausen
postea *Cartusiense* monasterium.

*QV*ID RESPONDERIT *QVÆ*-
rentibus ab eo causas, tot ab eo monaste-
riorum constructorum.

NOVISITVS autem familiariter à suis, XII.
quare tot & tanta in sumptus *Ecclesiarum* *Christi* tam diligenter expenderet. Parabolam illam *Euangelicam* de *Samaritano* & homine à latronibus cæso, & stabulo & stabulario ad reddendam *Luc. 10.* rationem causæ suæ humiliter inferebat, *Mundus*, inquit, iste totus exilium est, & quamdiu viuimus in hoc mundo, peregrinamur à domino; unde *stabulis* egemus *2 Cor. 5.*

Xx 3 atq;

atq; diuersorij. Stabula vero & diuersoria, cellas dicebat
& monasteria; & ea non indigenis, sed peregrinis seculi
esse oportuna. Quid multa, inquit, vel nimia esse, vel fieri
queruntur diuersoria, non semper in peregrinatione posi-
tos se putant, sed in patria. Quod si à latrunculis occupati
fuerint, si spoliati, cæsi, atq; plagati fuerint, & ita semiui-
ui relictī, certe vel inuiti experientur, quam melius est, iux-
ta esse stabulum quàm procul. Cum enim repentinus su-
peruenit inreritus, & dolor sicut in vtero habentis; ita vt
euadere nō possint, quomodo illuc leuari poterunt, si pro-
cul est? Et si tales multi in locis multis, nonne melius est sta-
bula multa esse quam pauca? Si enim pauca fuerint, quo-
modo multis peregrinis, multis sufficiēt ægrotis? Præterea
inquit, nouissima hora est, & mundus in maligno positus
est; sed propter eos, qui ab illo fugere ac saluari cupiunt,
quia homines multiplicati sunt super terram, & cœno-
bia multiplicari absurdum non est. Ab initio sæculi cum
pauci essent homines, necessaria erat propagatio ho-
minum, & ideo non continebant; tempus est; continere
debent homines, quicunq; possunt, atq; vacare Deo. Con-
tinentia vero & alia sanctitatis opera in cœnobijs melius
quàm extra obseruari potest. Hæc mihi causa, inquit, fu-
it, hæc intentio multiplicandi cœnobia. Et vt aliquid se-
cundum hominem loquar, dum proficiunt ac succrescunt
cœnobia studijs & oblationibus fidelium, sicut in plerisq;
locis videmus, quia tribuente Deo, promptuarīa eorum
plena, eructantia ex hoc in illud, oues eorum fœtosæ, abun-
dantes in egressibus suis, boues eorum crassæ; ipsorumq;
prouidente solertia, non est ruina macerīæ, neq; transitus
inutilis in satis eorum & pratis; possunt nonnunquam ho-
nori atq; vtilitati esse suis Episcopis. si vero tenues sunt &
pauperes, habent successores mei, apud quos oportune
collocent

8 Ionni: 5°

8 salm: 145°

collocent elemosynas suas, & occasionem inueniunt benefaciendi honestam, si meos surculos irrigando suas arbores faciunt, sicut & ego aliorum meas feci aliquas. Et facilius quidem inchoata promouere, quam ea, quæ nulla sunt, inchoare. Initia enim rerum difficilia sunt. Vnde si qui ad inchoandum talia tardi fuerint & timidi, vel meis inijs, meisq; fundamentis in nomine domini superædificare accingantur. Tales suorum operum ille rationes reddere dedignatus non est; hoc sine concludens omnia, vt in omnibus honorificetur Deus, & proximus adiuuetur. Nec eum utiq; spes fefellit, multa enim bona ex eius studijs in Ecclesia prouenere, atq; proueniunt quotidie. Quid enim putamus in tot cellis & cœnobijs Deo seruitij & honoris, quid proximo solatij exhibetur & utilitatis? Signa illic & portenta per eum & per eius opera fiunt quotidie; & si non corporaliter, profecto quod melius est, fiunt spiritualiter. Ibi enim cæci vident, surdi audiunt, claudi ambulant, leprosi mundantur, mortui resurgunt, pauperes euangelizantur. His enim malis & incommodis circumuenti homines peccatores de sæculo ad meliorem vitam secundum animam in cœnobijs conualescunt. Ibi lectiones sacræ, Psalmodia & orationes, missæ, atq; diuinarum rerum contemplationes & cordis elemosynarum largitiones & hospitalitates. Quis negat ex magna parte meritis eius hæc omnia posse ascribi? cuius labore & impensa ipsa cœnobia contigit fundari. Considerans autem quod ipsorum cœnobiolorum suorum structura robustius consisteret, si eam Apostolicæ auctoritatis petra solidaret, nec facile conuelli posse, si vallata esset munimine Petri, sub eius defensione omnia constituens,

Matth. 16

à sede Apostolica huiusmodi scripta

suscepit,

3

PRIVL-